

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องชีวิตและผลงานผู้สื่อข่าวสตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา มูลเหตุจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพของผู้สื่อข่าวสตรี ทักษะต่อวิชาชีพ บทบาทของผู้สื่อข่าวสตรี รวมทั้งศึกษาเป้าหมายและความคาดหวังของผู้สื่อข่าว ตลอดจนเส้นทางชีวิต การทำงานและผลงานของผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส โดยใช้วิจัยเชิงพรรณนาวิเคราะห์ มีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้สื่อข่าวสตรีทั่วไป และผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส ซึ่งผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยกลุ่มผู้สื่อข่าวสตรี ใช้จำนวนประชากรที่เป็นผู้สื่อข่าวสตรีในกองบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ภาษาไทยรายวัน ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด 5 อันดับของประเทศไทย และเป็นผู้สื่อข่าวในส่วนกลาง (กรุงเทพมหานคร) จำนวนทั้งหมด 162 คน ส่วนกลุ่มของผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จากผู้สื่อข่าวสตรีที่ปฏิบัติงานอยู่ในหนังสือพิมพ์ระดับชาติทั้งฉบับภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีตำแหน่งหัวหน้าข่าวขึ้นไป และมีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 7 คน โดยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สื่อข่าวสตรี ส่วนใหญ่มีอายุ 26-30 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาคืออายุ 36-40 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80 และโดยส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 82.10 และมีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานคร จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 79.00 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาสาขาวารสารศาสตร์ ด้านหนังสือพิมพ์ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 และสำเร็จการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์สาขาอื่น จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 38.30 โดยมีเพียง 31 คน คิดเป็นร้อยละ 19.10 ที่สำเร็จการศึกษาด้านอื่นที่ไม่ใช่นิเทศศาสตร์ ประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวตั้งแต่แรกจนถึงปัจจุบัน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 ประสบการณ์ด้านผู้สื่อข่าวส่วนใหญ่อยู่ที่ 1-5 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10 ผู้สื่อข่าวสตรีมีประสบการณ์ในสายงานข่าวที่รับผิดชอบโดยทำงานในสายข่าวเดิมมาโดยตลอด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 มีตำแหน่งเป็นผู้สื่อข่าว จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ

85.80 ระดับเงินเดือนส่วนใหญ่อยู่ที่ 10,001-15,000 บาท จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 29.60 และมีความสนใจที่จะทำงานสื่อสารมวลชนเกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 85.80

1.2 แผนกข่าวที่รับผิดชอบ ทางด้านแผนกข่าวที่รับผิดชอบนั้นมีลักษณะหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวดนตรี ข่าวเฉพาะกิจ ทำสื่อบริษัท ข่าวการศึกษา ข่าวสังคม วัฒนธรรม ข่าวต่างประเทศ ข่าวกระทรวงยุติธรรม ข่าวร้องทุกข์ ข่าวอาชญากรรม แสดงให้เห็นว่าปัจจุบันผู้สื่อข่าวสตรีสามารถทำหน้าที่ได้ทุกแผนกข่าวไม่มีข้อจำกัดหรือการกีดกันทางเพศ

1.3 มุมเหตุสนใจในการประกอบอาชีพ ผู้สื่อข่าวสตรีมีมุมมองเหตุสนใจในการเลือกประกอบอาชีพ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลที่เป็นมูลเหตุสนใจในการเลือกประกอบอาชีพเรียงจากมากอันดับ 1. คือ โอกาสที่จะได้แสดงความสามารถและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม 2. ด้านบุคลิกภาพ ความถนัดของท่าน และ 3. ด้านสติปัญญา และส่วนใหญ่ผู้สื่อข่าวชอบงานลักษณะ Investigative คือ ใช้ความสังเกต วิเคราะห์ หาเหตุผล ใช้วิชาการ จัดระบบ ทดลอง จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 รองลงมาเป็นแบบ Artistic คือ ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการ นามธรรม เป็นอิสระ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 28.40 และผู้สื่อข่าวสตรีส่วนใหญ่คิดว่าวิชาชีพผู้สื่อข่าวตรงกับลักษณะงานแบบ Investigative คือ ใช้ความสังเกต วิเคราะห์ หาเหตุผล ใช้วิชาการ จัดระบบ ทดลอง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเป็นแบบ Social คือ พบปะบุคคลอื่น ต้องการการจัดการ/บริการ ใช้การพูด จูงใจ สัมพันธ์กับผู้อื่น จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.50 โดยส่วนใหญ่ คิดว่าบุคลิกภาพของตนมีลักษณะ Investigative คือเชื่อมั่นในตนเอง ชอบวิเคราะห์ ใฝ่หาความรู้ รักอิสระ อดทน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาเป็นประเภท Enterprising คือ เปิดเผย ใจร้อน ช่างพูด มองโลกในแง่ดี ทะเยอทะยาน กล้าเสี่ยง ชอบสังคม จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 19.80

ผู้สื่อข่าวสตรีส่วนใหญ่คิดว่าบุคลิกภาพ และความสนใจของตนมีความเหมาะสมกับการเป็นผู้สื่อข่าวระดับปานกลาง จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 และคิดว่าในอนาคตจะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านนี้ในระดับปานกลาง จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 โดยส่วนใหญ่เริ่มสนใจที่จะประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว เมื่อเรียนจบมหาวิทยาลัย จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 35.20 และไม่เห็นด้วยกับความคิดที่ว่า “ผู้ที่มีผลการเรียนดี เมื่อเข้ามาประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวแล้วจะประสบความสำเร็จกว่าผู้อื่น” จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 91.40 และคิดว่าระดับสติปัญญามีส่วนสำคัญในการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 บิดามารดามีความพอใจที่ท่านประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว ในระดับเฉย ๆ จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 56.80 ในวัยเด็กท่านได้รับการเลี้ยงดูที่ได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างดี จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ

90.70 บิดามารดามีได้มีส่วนในการเลือกประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ก่อนที่จะเข้ามาประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว มีปริมาณการใช้สื่อและความสนใจในระดับปานกลาง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 การที่ได้เข้ามาเป็นผู้สื่อข่าว ทำให้มีความสนใจในวิชาชีพนักข่าว นักหนังสือพิมพ์เพิ่มขึ้น จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 87.70 ไม่เคยมีความชื่นชมบุคคลในวงการ หนังสือพิมพ์ผู้ใดก่อนที่จะมาประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และไม่เคยได้รับการแนะนำ หรือแนะนำจากผู้ใดให้เข้ามาประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 64.20

1.4 บทบาทการทำงานของผู้สื่อข่าวสตรี สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการทำงานของผู้สื่อข่าวสตรีในแต่ละข้อ พบว่า โดยส่วนใหญ่ไม่มีอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาในระดับปานกลาง พบว่า ข้อที่โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทำข่าวทุกสายงานข่าวได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 ได้รับข้อมูลข่าวเชิงลึกจากแหล่งข่าวอยู่เสมอ จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 64.80 แบ่งปันข้อมูลกับเพื่อนนักข่าว จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 54.90 ถามข้อมูลได้ตรงประเด็น ครบถ้วน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 และรู้สึกเหน็ดเหนื่อยในบางวันที่ต้องรอทำข่าว คำมีดีกว่าปกติ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 และเมื่อพิจารณาในระดับน้อย พบว่า ข้อที่โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ทำข่าวด้วยตนเอง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 72.20 ใช้เวลาในแต่ละวันในการติดตามข่าวสารรอบตัวให้มากที่สุด โดยเฉพาะข่าวที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 68.50 มีความอดทน จำนวน 109 คน คิดเป็นร้อยละ 67.30 ช่างสังเกต และมีข้อสงสัยในสิ่งที่ผิดปกติ จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 66.00 ทำข่าวด้วยความละเอียดรอบคอบ จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 65.40 ทำข่าวตามที่หัวหน้ามอบหมายได้เป็นอย่างดี จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 มีทักษะการพิมพ์ข่าวอย่างคล่องแคล่ว จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 58.00 แต่งกายเหมาะสมต่อสถานที่ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 53.70 มีความกระตือรือร้น และตื่นตัวในการทำงาน อยู่ตลอดเวลา จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 53.10 สามารถกำหนดประเด็นข่าวในแต่ละวันได้ด้วยตนเอง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50 ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 และสามารถแบ่งเวลาให้ครอบครัวโดยที่ไม่กระทบกับการทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 45.10

1.5 ความคาดหวัง ความคาดหวังของผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์สตรี พบว่า ส่วนใหญ่ชอบอาชีพผู้สื่อข่าวมาก จำนวน 84 คิดเป็นร้อยละ 51.90 มีความคาดหวังเมื่อได้เข้ามาทำงานผู้สื่อข่าวแล้วจะได้ทำ

ประโยชน์ให้ประเทศชาติ และสังคมส่วนรวม จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 รองลงมา เพื่อความสนุกสนานในการทำงาน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 โดยส่วนใหญ่ความคาดหวังและสิ่งที่ได้รับเมื่อเข้ามาทำงานแล้วมีความสอดคล้องกัน จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 82.70 และความคาดหวังไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมหลังจากได้ปฏิบัติหน้าที่ผู้สื่อข่าวแล้ว 114 คน คิดเป็นร้อยละ 70.40 สำหรับด้านสิ่งที่คาดหวังสอดคล้องกับเมื่อได้ทำงานผู้สื่อข่าว พบว่า โดยส่วนใหญ่มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ และพัฒนาทักษะในการทำงาน เพื่อก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นไป จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 โดยส่วนใหญ่คิดว่าพื้นฐานความรู้ระดับปริญญาตรี ด้านสื่อสารมวลชน เพียงพอในการประกอบอาชีพ จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 47.50 มีเป้าหมายที่สำคัญของท่านในการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว คือ โดยส่วนใหญ่เป็นผู้สื่อข่าวที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 รองลงมา คือ เป็นผู้สื่อข่าวที่มีความรอบรู้ในวิชาการ และสามารถพัฒนาวิชาชีพด้านนี้ต่อไป จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 22.80

1.6 คุณสมบัติที่สำคัญในการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว ผลการวิเคราะห์คุณสมบัติที่สำคัญในการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวจากข้อคำถามปลายเปิด พบว่า คุณสมบัติที่สำคัญในการประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว ได้แก่ กล้าหาญ อดทน มีความคิดวิเคราะห์ ให้เหตุผล รอบคอบ ละเอียด มีใจรัก รู้จักสังเกต ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ ใฝ่รู้ คล่องแคล่วและกล้าแสดงออก ซื่อสัตย์และมีจรรยาบรรณ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีคุณธรรม มีระเบียบ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

1.7 ความต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อช่วยในการทำงาน ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับความต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อช่วยในการทำงานจากข้อคำถามปลายเปิด พบว่า ต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนข่าวให้มีความถูกต้องตามหลักภาษาไทย ใช้ภาษาได้อย่างสละสลวย มีความรอบรู้ในวิทยาการต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การตลาด ประวัติศาสตร์ และมีทักษะในการแปลข่าวได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งความรู้รอบตัวในสาขางานข่าวอื่น ๆ

2. ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์

2.1 พื้นฐานครอบครัว สำหรับผลการวิเคราะห์ในส่วนของผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส จำนวน 7 คน คือ นางสาวผุสดี คีตวรนาฏ นางสาวติมา บุณรรัชดา นางสาวจุฬาลักษณ์ ภูเกิด นางสาวนาตยา เขษมโชติรส นางสาวบุญลาภ ภูสุวรรณ นางสาวดวงกมล โชตะนา และนางสาวเฉลา กาญจนา

พบว่าผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส ทั้ง 7 คน มาจากครอบครัวที่บิดามารดาอยู่ด้วยกันและได้รับความรักความอบอุ่นอย่างดี ยกเว้นนางสาวเฉลา กาญจนานันท์ที่บิดาเสียชีวิตตั้งแต่ยังเล็ก แต่ครอบครัวก็มีความอบอุ่นมีมารดาและพี่ ๆ ดูแลซึ่งตนเองเป็นน้องคนสุดท้องในจำนวนพี่น้อง 6 คน ส่วนการเลี้ยงดูมีความแตกต่างตามสภาพเศรษฐกิจ ซึ่ง ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลางถึงค่อนข้างลำบาก มีอาชีพทำสวน ค้าขาย และบิดามารดาเลี้ยง ประกอบกับเป็นครอบครัวที่มีลูกหลายคน พี่น้องต้องช่วยกันทำงานแบ่งงานกันทำในบ้าน มีเพียงนางสาวดวงกมล โชตะนา ที่ทั้งบิดามารดาบริหารการและมีฐานะอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าคนอื่น

ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโสมีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ 4 คน คือ นางสาวสุสดี คีตวรนาถ นางสาวชุติมา บุณยรัชดา นางสาวนาคยา เชนฐโชติรส และนางสาวดวงกมล โชตะนา ส่วนครอบครัวของนางสาวจุฬาลักษณ์ ภูเกิด มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นเขตติดต่อกับปริมณฑลของกรุงเทพฯ แม้จะมีชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่บ้านเป็นชนบท แต่ก็ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ ตั้งระดับประถมจนถึงอุดมศึกษา นอกจากนี้เป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด 2 คน คือ นางสาวบุญลาภ ภูสุวรรณ อยู่จังหวัดพังงา และ นางสาวเฉลา กาญจนานันท์มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดชุมพร

2.2 ด้านการศึกษา ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส จบการศึกษาระดับสูงสุดระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 1 คน จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 คน และจบการศึกษาระดับปริญญาโท 2 คน โดยนางสาวสุสดี คีตวรนาถ สำเร็จการศึกษาจาก แผนกนิสรวารสารศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นางสาวนาคยา เชนฐโชติรส สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทสื่อสารมวลชน จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง นางสาวดวงกมล โชตะนา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี นิเทศศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกหนังสือพิมพ์ นางสาวเฉลา กาญจนานันท์ สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพ จากสถาบันราชภัฏพระนคร นางสาวชุติมา บุณยรัชดา จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และนางสาวบุญลาภ ภูสุวรรณสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์มหภาค จะเห็นได้ว่าระดับการศึกษาและสาขาที่เรียนจบ ไม่มีผลต่อการเข้าทำงานและการประสบความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งผู้สื่อข่าวอาวุโสมีทั้งที่จบการศึกษาต่ำสุดในระดับมัธยมศึกษาและสูงสุดในระดับปริญญาโท และมีทั้งผู้ที่สำเร็จการศึกษาทั้งจากด้านสื่อสารมวลชนโดยตรงและสำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาอื่น แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมด้วยเนื่องจากในช่วงประมาณ 20 -30 ปีที่

ผ่านมา นักศึกษาทางด้านสื่อสารมวลชนยังมีไม่มาก แม้ว่าจะไม่จบการศึกษาในระดับสูงหรือในด้านสื่อสารมวลชนโดยตรงก็มีโอกาสเข้าสู่อาชีพนี้ได้เช่นกัน

สำหรับนางสาวจุฬาลักษณ์ ภูเกิด ซึ่งปัจจุบันมีตำแหน่งเป็นถึงบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์มติชน ในขณะที่มีการศึกษาสูงสุดเพียงระดับมัธยมศึกษาเท่านั้น เนื่องจากขณะเรียนชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสตรีวิทยา ซึ่งเป็นช่วงการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2513 เป็นต้นมา ทำให้มีความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองมาโดยตลอด ประกอบการที่ได้ร่วมกิจกรรมกับกลุ่มนักเรียนมาโดยตลอด เมื่อศึกษาจบมัธยมศึกษาตอนปลาย แม้จะเอนทรานซ์ได้ เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยมหิดล คณะสาธารณสุขศาสตร์ แต่ก็ไม่สามารถสำเร็จการศึกษาเนื่องจาก ในช่วงที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 ได้เข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ล้อมปราบในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2519 และถูกจับ หลังจากเหตุการณ์ดังกล่าวก็ได้ตัดสินใจไปใช้ชีวิตอยู่ในป่ากับนักศึกษาและชาวบ้านที่ร่วมอุดมการณ์เดียวกัน เป็นระยะเวลา 5 ปี และภายหลังจากที่ออกมาจากป่าในช่วงปี 2525 ก็ได้ลงทะเบียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะเศรษฐศาสตร์และได้ทำงานที่หนังสือพิมพ์มติชน ไปพร้อม ๆ กัน จนกระทั่งถูกเรียกตัวเข้ามาทำงานในตำแหน่งผู้ช่วยหัวหน้าข่าว รู้สึกเกรงใจที่ทำงานและเห็นว่าการทำงานที่มติชนในช่วงนั้น ทางบริษัทฯ ไม่ได้ให้ความสำคัญกับวุฒิการศึกษามากจึงได้ยุติการเรียนระดับปริญญาตรีไป

2.3 เส้นทางชีวิตการเข้าสู่วิชาชีพและการทำงาน เส้นทางชีวิตการเข้าสู่วิชาชีพและการทำงานของผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส ทั้ง 7 คนเป็นผู้ที่เริ่มต้นการทำงานผู้สื่อข่าวในแผนกข่าวการเมือง 3 คน คือ นางสาวมุสดี คีตวรนาถ นางสาวชุติมา บุณรรัชดา และนางสาวนาคยา เขมฐ โชติรส ส่วนที่เหลืออีก 4 คน เริ่มต้นการทำงานในแผนกข่าวเศรษฐกิจ คือ นางสาวจุฬาลักษณ์ ภูเกิด นางสาวบุญฤถา ภูสุวรรณ นางสาวดวงกมล โชตะนา และนางสาวเฉลา กาญจนา โดยนางสาวมุสดี คีตวรนาถ เป็นผู้ที่อยู่ในวิชาชีพสื่อสารมวลชนมายาวนานที่สุดกว่า 40 ปี เริ่มทำงานตั้งแต่ยังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อพ.ศ.2502 โดยมีมูลเหตุจูงใจในการประกอบอาชีพนี้มาจากแฟน ซึ่งเป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์จีน และผู้สื่อข่าวที่มีประสบการณ์ในวิชาชีพผู้สื่อข่าวน้อยที่สุดคือ นางสาวเฉลา กาญจนา ซึ่งทำงานมารวมระยะเวลาประมาณ 17 ปี อย่างไรก็ตาม นางสาวมุสดี คีตวรนาถ เป็นผู้ที่ใช้เวลาานที่สุด ในเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น คือเป็นเวลาประมาณ 16 – 17 ปี เนื่องจากเริ่มทำงานตั้งแต่อายุน้อย และมีการเปลี่ยนสถานที่ทำงานหลายครั้ง ในขณะที่ส่วนผู้ที่ใช้เวลาเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นในช่วงเวลาที่สั้นที่สุด คือ นางสาวเฉลา กาญจนา ซึ่งทำงานในตำแหน่งของผู้สื่อข่าวเป็นเวลาประมาณ 4 ปี และเมื่อย้าย

สถานที่ทำงานได้ไม่นาน ก็ได้รับพิจารณาให้รับตำแหน่งที่สูงขึ้นเนื่องจากการปรับเปลี่ยนโยกย้ายบุคลากรภายในหนังสือพิมพ์ที่สังกัดอยู่ และผู้บริหารมองเห็นความสามารถและให้โอกาสในการรับผิดชอบงานในตำแหน่งที่สำคัญมากขึ้น

ทั้งนี้ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส เริ่มการทำงานครั้งแรกที่องค์กรสื่อในประเภทหนังสือพิมพ์ รายวัน 4 คน และเริ่มต้นอาชีพผู้สื่อข่าวใน สื่อวิทยุโทรทัศน์ 1 คน คือนางสาวมุสดี คีตวรนาถ ส่วนอีก 1 คนคือนางสาวบุญลาภ ภูสุวรรณ เริ่มต้นอาชีพผู้สื่อข่าวในสื่อประเภทวารสารรายเดือน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สื่อข่าวสตรี 3 ใน 7 คน ทำงานในหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ คือ นางสาวมุสดี ที่ทำงานในหนังสือพิมพ์ภาษาจีนและเคยทำงานในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ (เดอะเนชั่น) นางสาวดวงกมลก็เคยทำงานในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ (เดอะเนชั่น) และนางสาวนาตยา เชษฐโชติรส ทำงานในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ (บางกอกโพสต์)

การเปลี่ยนสถานที่ทำงาน พบว่าผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส 3 ใน 7 คน มีการเปลี่ยนที่ทำงาน 4 ครั้งขึ้นไป และมี 3 คนที่เปลี่ยนสถานที่ทำงาน 2 – 3 ครั้ง โดยที่มีเพียงคนเดียวที่ไม่มีการเปลี่ยนสถานที่ทำงานเลย คือ นางสาวจุฬาลักษณ์ ภูเก็ด ซึ่งทำงานในตำแหน่งผู้สื่อข่าว จนถึงบรรณาธิการบริหารของหนังสือพิมพ์มติชน ซึ่งเป็นเพราะมีความรัก ผูกพันกับเพื่อนร่วมงานและองค์กร หนังสือพิมพ์ที่สังกัดอยู่ จึงไม่มีการย้ายสถานที่ทำงาน

แผนกข่าวที่รับผิดชอบ จากการศึกษาพบว่าผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส เริ่มต้นการทำงานในแผนกข่าวการเมือง 3 คน คือ นางสาวมุสดี คีตวรนาถ นางชุติมา บุณยรัฐดาและนางสาวนาตยา เชษฐโชติรส และที่เหลืออีก 4 คน เริ่มต้นการทำงานในแผนกข่าวเศรษฐกิจ โดยที่ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโสทั้ง 7 คน ได้ฝึกฝนเรียนรู้การทำงานจากหลากหลายหน่วยงาน เช่น การทำข่าวการเมืองรับผิดชอบข่าว ทั้งที่ทำเนียบรัฐบาล รัฐสภา กระทรวงต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น ส่วนผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโสที่เริ่มต้นการทำงานในแผนกข่าวเศรษฐกิจ ก็ต้องดูแลรับผิดชอบหลายหน่วยงานเช่นกัน ได้แก่ กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม ตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น โดยผู้ที่มีประสบการณ์ทำข่าวที่หลากหลายมากที่สุด คือ นางสาวนาตยา เชษฐโชติรส เนื่องจากเริ่มต้นการทำงานในหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก มีจำนวนผู้สื่อข่าวไม่มาก ทำให้ต้องใช้ความคล่องตัวสูง สามารถไปทำข่าวทุกประเภทตามที่หัวหน้ามอบหมาย

อย่างไรก็ตามประสบการณ์การทำงานข่าวในหลาย ๆ หน่วยงานของผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส เป็นผลดีที่ในแง่ของการได้เรียนรู้ในมุมมองของข่าวที่หลากหลาย สามารถมองประเด็นความเชื่อมโยง

เกี่ยวเนื่องของข่าวได้ และทำให้มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวในการทำงานอยู่เสมอด้วยความรับผิดชอบ ในหน้าที่ที่มากขึ้นนั่นเอง

2.4 ทศนะต่อวิชาชีพผู้สื่อข่าวและแนวคิด หลักปรัชญาในการทำงาน สำหรับแนวคิด หลักปรัชญาในการประกอบวิชาชีพผู้สื่อข่าว พบว่า ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส ทั้ง 7 คน มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกันคือ การเป็นผู้สื่อข่าวจะต้องมีความรับผิดชอบ ทำงานอย่างอุทิศตัว และมีความทุ่มเท รวมทั้งต้องทำหน้าที่สื่อมวลชนที่มีคุณธรรม การเขียนข่าวต้องรายงานในข้อเท็จจริง เขียนในสิ่งที่ เป็นประโยชน์ คำนึงถึงส่วนรวม ผลประโยชน์ประเทศ มีอุดมการณ์เพื่อส่วนรวม รักษาผลประโยชน์เพื่อคนส่วนใหญ่ ให้ข้อเท็จจริงที่รอบด้าน มีความเป็นธรรม มีความอดทน มีความแม่นยำในข้อมูลที่นำเสนอ ทำงานให้เป็นที่ยอมรับ น่าเชื่อถือ โดยทั้ง 7 คนให้ความสำคัญมากกับการเป็นผู้สื่อข่าวที่ซื่อสัตย์ต่อ วิชาชีพ ทำงานบนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และไม่เขียนข่าวโดยมีการรับผลประโยชน์หรือบิดเบือน ข้อมูลจากอาณานิคม

หลักการงานของผู้สื่อข่าวอาวุโส เห็นว่าการเป็นผู้สื่อข่าวอาวุโสทั้ง 7 คน เป็นผู้ที่ยึด หลักการทำงาน โดยใช้ความเพียรพยายามเป็นที่ตั้ง โดยเฉพาะผู้สื่อข่าวอาวุโสที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษา ในด้านที่เกี่ยวข้องกับงานสื่อสารมวลชนมาก่อน แต่ถึงแม้จะสำเร็จการศึกษาด้านสื่อสารมวลชนมา การทำงานก็แตกต่างจากในตำราเรียน เมื่อต้องลงมือทำงานในสนามข่าวจริง ๆ ต้องเรียนรู้ เพียร พยายามในการทำงานอยู่เสมอ มีวินัยในการทำงาน มีความรับผิดชอบ จริใจกับแหล่งข่าว ฝึกฝนการ ทำงาน ช่างสังเกต เอาใจใส่ในรายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ เช่นการอ่านข้อมูลเอกสาร ต้องเก็บรายละเอียด ให้มากที่สุด มองความเชื่อมโยงของข่าวในหลาย ๆ มิติ มีความกระตือรือร้น ศึกษาหาความรู้ตลอดเวลา ต้องคิดสงสัย คิดอยากรู้ แล้ว就去หาข้อเท็จจริง ต้องไม่หยุดนิ่ง ฝึกฝนและ พัฒนาตัวเองไปเรื่อย ๆ

2.5 นักหนังสือพิมพ์ที่ยึดถือเป็นแบบอย่าง ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส มีนักหนังสือพิมพ์ที่ ยึดถือเป็นแบบอย่างคือ

2.5.1 นางสาววิภา สุขกิจ บรรณาธิการหนังสือพิมพ์มติชน และเป็นนายกสมาคม นักข่าวแห่งประเทศไทย ที่เป็นผู้หญิงคนแรก มีความทุ่มเท อดทน ใจนักเลง มีหลักชัดเจนในการทำ หน้าที่สื่อ

2.5.2 นายสุทธิชัย หยุ่น ซึ่งผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโสชื่นชมในการทำงานว่า เป็นคนที่เฉียบ แหลมในการทำข่าว และเป็นนักสู้ ไม่อยู่เฉย

2.5.3 นางสาวชุ่มชื่น พูลสวัสดิ์และนายคนัย เอกมหาสวัสดิ์ เป็นแบบอย่างของการ เป็นนักข่าวที่มีฝีมือ อุทิศตัวให้งานอย่างแท้จริง เป็นผู้ชี้นำแนวทางการทำงาน

2.5.4 นางบุญยงค์ ทศนียาเวส ซึ่งเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยการเป็นนักข่าวที่คือนักข่าวยุคใหม่ ทำหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ ให้ความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ไม่มีผลประโยชน์แอบแฝง ไม่มีวาระซ่อนเร้น พูดได้ตรงประเด็น ตรงไปตรงมา ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย

2.5.5 ศรีบูรพา หรือกุหลาบ สายประดิษฐ์ เป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่นในอาชีพ เป็นทั้งนักเขียนและนักข่าว ทุกครั้งที่ลืมนึกถึงก็รู้สึกใหม่ มีความตั้งใจ และก็ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนได้อย่างดี

2.5.6 นายอิศรา อมันตกุล เป็นผู้สื่อข่าวที่มีความสามารถและมีจิตวิญญาณของการเป็นนักหนังสือพิมพ์ และเป็นทั้ง นักเขียน นักต่อสู้ ใช้ภาษาในงานเขียนได้อย่างสละสลวย และเก่งภาษาอังกฤษทั้ง ๆ ที่จบการศึกษาเพียงชั้นม.8

2.6 ผลงาน เป้าหมายและความคาดหวัง ผู้สื่อข่าวมีความรักในวิชาชีพผู้สื่อข่าว แม้จะเป็นงานที่มีรายได้ไม่สูง แต่ก็ได้ตอบสนองวัตถุประสงค์และความต้องการที่สำคัญของตนเองในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยมีผู้ที่อยู่ในทีมงานข่าว ซึ่งได้รับรางวัลอิศรา อมันตกุล 3 คน ได้แก่ นางชุติมา บุณยรชดา จากข่าว “ผ่าอาณัติกร ธรรมกาย วิกฤตไทยร้ายแรงกว่าคาดคิด” ได้รับรางวัลในปี 2542 นางสาวบุญลาภ ภูสุวรรณ จากข่าว “เปิดโปงพฤติกรรม ทักษิณ ชินวัตร เชิดคนใช้ชุกหุ้มหมิ่นล้าน พิศดาร แจกแจง ป.ป.ช.” ได้รับรางวัลปี 2543 นางสาวเฉลา กาญจนนา จากข่าว “ผ่าขบวนการคอร์รัปชัน สืบบนข้ามชาติซีทีเอ็กซ์” ได้รับรางวัลปี 2548

สำหรับเป้าหมายและความคาดหวังในการทำงาน ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโสทั้ง 7 คน ตั้งใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่นำเสนอข่าวและบทวิเคราะห์ที่เป็นข้อเท็จจริง และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้อง และคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ขอทำหน้าที่ในปัจจุบันของตนเองให้ดีที่สุด โดยนางสาวจุฬาลักษณ์ ภูเกิด คาดหวังว่าจะสามารถวางแผนงานในการทำงานของผู้สื่อข่าวในหนังสือพิมพ์มติชนให้นำเสนอข้อมูลให้รอบด้านที่สุดและให้โอกาสคนกลุ่มเล็ก ๆ ในสังคมได้มีพื้นที่แสดงความคิดเห็น ส่วนนางสาวดวงกมล โชตะนาและนางสาวเฉลา กาญจนนา มุ่งหวังที่จะให้ผู้สื่อข่าวรุ่นใหม่เป็นบุคคลที่ทำงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยที่นางสาวเฉลา กาญจนนามีความตั้งใจว่าอยากจะทำพัฒนาการทำงานของตนเอง และมีเป้าหมายในการทำข่าวที่มีคุณภาพส่งเข้าประกวดอีกสักครั้ง หลังจากที่ข่าว ทูจรีตเครื่องซีทีเอ็กซ์ ได้รับรางวัลไปเมื่อปี 2548 ซึ่งเป็นกำลังใจให้กับคนทำงาน ทำให้ทีมงานและหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจเป็นที่ยอมรับ ส่วนนางชุติมา บุณยรชดา อยากให้วงการหนังสือพิมพ์เพิ่มเงินเดือนและค่าตอบแทนสำหรับผู้สื่อข่าวในสาขานี้ซึ่งมีรายได้ค่อนข้างต่ำกว่าสื่อโทรทัศน์

2.7 ความคิดเห็นในเรื่องประเด็นผู้หญิงกับวิชาชีพผู้สื่อข่าว ส่วนความคิดเห็นในเรื่องประเด็นผู้หญิงกับวิชาชีพผู้สื่อข่าว นั้น ผู้สื่อข่าวอาวุโส ทั้ง 7 คน เห็นว่า ไม่มีการกีดกันทางเพศในอาชีพ

สื่อและเห็นว่าปัจจุบันมีผู้สื่อข่าวที่เป็นสตรีมากกว่าผู้สื่อข่าวชาย และเห็นว่าในวงการสื่อไม่มีการกีดกันทางเพศ ซึ่งผู้สื่อข่าวสตรีมีความรู้ ความสามารถที่จะทำงานได้อย่างดีในทุกแผนกข่าว และบางคนเห็นว่าผู้สื่อข่าวสตรีมีข้อได้เปรียบกว่าผู้สื่อข่าวชาย ในแง่ของการทำงานที่มีความละเอียดรอบคอบ และมีความอดทนมากกว่า โดยในเรื่องของข้อจำกัดอาจจะมีส่วนสำหรับเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน หรือคนที่มีครอบครัว ที่ต้องรับผิดชอบงานบ้าน ในบทบาทของแม่ หรือบทบาทของภรรยา แต่ก็เป็นเรื่องของปัจเจกชน แต่ละคนไป เพราะมีหลายคนที่แต่งงานแต่ก็สามารถรับผิดชอบ ทุ่มเทให้กับการทำงานได้ ส่วนโอกาสที่ผู้หญิงจะก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น นั้นยังมีน้อยซึ่งอาจจะเพราะผู้บริหารหนังสือพิมพ์ก็ยังมองว่าผู้หญิงไม่สามารถทุ่มเทให้กับงานได้เต็มที่ แต่ก็เชื่อว่าจะไม่มีโอกาสเลยเพียงแต่การเป็นผู้หญิงจะต้องพิสูจน์ตัวเองมากกว่า

ส่วนในเรื่องของภัยคุกคามทางเพศนั้น ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส ส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้หญิงในทุกอาชีพมีโอกาสเจอ แต่ในวงการสื่อมีน้อย ไม่ได้มากจะเป็นอุปสรรคในการทำงาน ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับการวางตัวของผู้สื่อข่าวแต่ละคนด้วย ซึ่งในปัจจุบันมีวิธีการหาข่าวได้หลากหลายวิธี โดยไม่จำเป็นต้องไปพบแหล่งข่าวก็ได้ หรือถ้ารู้สึกไม่ปลอดภัยก็พาเพื่อนนักข่าวไปด้วยกันหลาย ๆ หรือหากเกิดความปลอดภัยจริง ๆ หนังสือพิมพ์ที่ตนเองทำงานอยู่ หรือสมาคมวิชาชีพก็พร้อมจะต่อสู้ให้อยู่แล้ว

3. อภิปรายผล

3.1 มุมเหตุจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพผู้สื่อข่าว จากการวิจัย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผู้สื่อข่าวสตรีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับมุมเหตุจูงใจในการเลือกประกอบอาชีพผู้สื่อข่าวตามค่านิยมทางอาชีพที่สำคัญคือ เป็นอาชีพที่มีโอกาสที่จะได้แสดงความสามารถและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นเรื่องของบุคลิกภาพและความถนัด และอันดับสามเป็นเรื่องของสติปัญญา สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาวิชาชีพกับบทบาทรายงานข่าวของนักข่าวหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจ” ของวรวิพิมพ์ กิ่งวัฒนันท์ ซึ่งพบว่านักข่าวเศรษฐกิจมีเหตุการณ์ตัดสินใจเข้าสู่อาชีพนักข่าว ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงพื้นฐานความสนใจในอาชีพ ที่ให้ความสำคัญกับงานเพื่อประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญของอาชีพผู้สื่อข่าวที่มีบทบาทของการเป็นผู้รับเรื่องราวร้องทุกข์ (Ombudsman) ตามเจตนารมณ์ของประชาชนที่จะมอบให้นักข่าวเป็น “ฐานันดรที่สี่” เป็นตัวแทน เป็นหูเป็นตาและเป็นปากเสียงแทนประชาชน และมีบทบาท

หน้าที่ในการป้องกันความเสียหายและดูแลผลประโยชน์ของประเทศและประชาชน ดังในการเป็นสุนัขยาม (Watchdog) ในการเฝ้าคอยจับจ้อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และหน่วยงานรัฐ เพื่อนำมาเสนอให้ประชาชนได้ทราบ คอยเตือนภัยอันตรายและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผลประโยชน์ของประเทศ นอกจากนี้ ตามบทบัญญัติจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ตามประกาศของสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ.2541 ได้ระบุ ในข้อ 24 ว่า ในการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ พึงตระหนักถึงความสำคัญของข่าวต่อสาธารณชน และไม่เสนอข่าวในทำนอง ขวนเขี้ยวในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และ ข้อ 26 ที่ว่าในการแสดงความคิดเห็น หนังสือพิมพ์พึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่มีการฉ้อฉลอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณชน โดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

มูลเหตุจูงใจในการทำของผู้สื่อข่าวสตรี เป็นผลมาจากความชอบงานที่มีลักษณะของการใช้ความสังเกต วิเคราะห์ หาเหตุผล ใช้วิชาการ จัดระบบ ทดลอง มากเป็นอันดับหนึ่งนั้น เป็นลักษณะงานแบบ Investigative และผลการศึกษาพบว่า ผู้สื่อข่าวสตรีเห็นว่าอาชีพผู้สื่อข่าวในตรงกับลักษณะงานแบบที่ตนสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของฮอลแลนด์ (Holland, J.L.) หรือทฤษฎี Holland's of Vocational Choice ซึ่งอธิบายว่าบุคคลจะเลือกอาชีพด้วยเหตุผลที่เกี่ยวกับความคิดของตนเองที่มีต่อบุคลิกภาพของตนเอง โดยใช้อาชีพเป็นเครื่องแสดงออกทางบุคลิกภาพของตน โดยผู้สื่อข่าวสตรีเห็นว่าตนเองมีบุคลิก เชื่อมมั่นในตนเอง ชอบวิเคราะห์ ใฝ่หาความรู้ รักอิสระ อดทน ซึ่งเป็นบุคลิกภาพประเภท Enterprising ซึ่งตามทฤษฎีของฮอลแลนด์อธิบายว่าบุคคลประเภทนี้จะมีความสนใจในการสร้างอิทธิพลเหนือผู้อื่น ชอบความท้าทายและมีความรับผิดชอบต่อการเป็นผู้นำ ไม่ชอบงานประจำและการถูกควบคุมดูแล มีพลัง เป็นอิสระ ชอบสังคม กล้าได้แย่ง ซึ่งล้วนเป็นบุคลิกภาพที่สอดคล้องสัมพันธ์กับการทำหน้าที่ผู้สื่อข่าว ซึ่งต้องเป็นผู้ที่เฝ้าสังเกตการณ์ จับตาดูเหตุการณ์ต่าง ๆ รับฟังข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำมารายงานให้ประชาชนทราบ นอกจากนี้อาชีพผู้สื่อข่าวยังเป็นอาชีพที่มีอิสระ กล่าวคือ ผู้สื่อข่าวเป็นผู้ตัดสินใจเองว่า วันนี้จะไปหาข่าวที่ไหนและอย่างไร จะไปตามหาแหล่งข่าวบุคคลได้ที่ไหน จะสัมภาษณ์ใคร จะถามคำถามอย่างไร ข้อเท็จจริงอะไรบ้างที่ควรจะได้เข้าไปในข่าว และข้อเท็จจริงใดบ้างที่ควรละทิ้ง ความเป็นอิสระของผู้สื่อข่าวเหตุผลสำคัญที่ทำให้ได้ประเด็นข่าวใหม่ ๆ ไม่ซ้ำซากอยู่กับข่าวตามกระแสเท่านั้น บุคลิกการคิดวิเคราะห์ ก็เป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้สื่อข่าว ที่จะต้องมีความคิดอย่างมีเหตุผล มีความสามารถในการเลือกลำดับและเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกัน เพื่ออธิบายเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดให้ประชาชนเข้าใจ และได้รับรู้ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน และคุณสมบัติที่สำคัญอีกประการหนึ่งของการเป็นผู้สื่อข่าวก็คือ ความอดทน งานของผู้สื่อข่าวเป็นงานที่ต้องใช้ความ

เพียรพยายาม ความอดทนในการที่จะแสวงหาข่าวเพราะเป็นงานที่ไม่เป็นเวลา ในสภาพการณ์ที่แตกต่างกัน รวมทั้งเกี่ยวข้องกับคนในลักษณะต่าง ๆ นักข่าวที่ดีจึงต้องไม่ย่อท้อ แต่มุ่งมั่นที่จะทำข่าวที่ดีที่สุดให้ได้

3.2 ภูมิปัญญา การศึกษา จากการวิจัยพบว่าผู้สื่อข่าวสตรีมีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือประมาณ ร้อยละ 50 และมีอัตราการจบการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ทั้งสาขาวารสารศาสตร์ หนังสือพิมพ์ หรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้องกับนิเทศศาสตร์ สูงถึงร้อยละ 80 ในขณะที่จบการศึกษาในสาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องอยู่ที่ร้อยละ 20 ทำให้เห็นได้ว่า การขยายตัวด้านการศึกษาด้านสื่อสารมวลชนในประเทศไทยมีการเติบโตอย่างมาก ทำให้การรับบุคคลเข้าทำงานในองค์กรหนังสือพิมพ์เป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านนิเทศศาสตร์โดยตรง และสอดคล้องกับผลการตอบคำถามที่พบว่าส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษาแล้วก็เข้าสู่วิชาชีพผู้สื่อข่าวมาตั้งแต่ต้น คือร้อยละ 76 ในขณะที่ทำงานอื่นมาก่อนมีเพียงร้อยละ 23 นอกจากนี้จากผลการวิจัยซึ่งพบว่าผู้สื่อข่าวสตรี มีสถานภาพโสดถึง ร้อยละ 83.10 ซึ่งทำให้เห็นแนวโน้มว่างานผู้สื่อข่าวเป็นอาชีพที่มีความรับผิดชอบมากและทำงานไม่เป็นเวลา ทำให้ผู้สื่อข่าวสตรียังไม่คิดถึงการแต่งงานในช่วงเริ่มต้นการทำงานผู้สื่อข่าว โดยในผลการศึกษาค้างครั้งนี้ผู้สื่อข่าวสตรีที่อายุต่ำกว่า 26 ปีเพียง ร้อยละ 13.00 เท่านั้น ในขณะที่ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 77.00 อายุมากกว่า 26 ปีขึ้นไป

3.3 แนวทางปรับปรุงวิชาชีพ ประเด็นสำคัญที่ผู้สื่อข่าวสตรีอาวุโส การทำงานของนักข่าวในปัจจุบันอาจทำให้โลกทัศน์ของผู้สื่อข่าวในปัจจุบันแคบลงได้ เนื่องจากมีการแบ่งแยกย่อยแผนกข่าว สายข่าวที่รับผิดชอบ หลากหลายมากขึ้น ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการตอบคำถามของกลุ่มผู้สื่อข่าวทั่วไปที่กว่าร้อยละ 50 ทำงานอยู่ในแผนกข่าวเดิมมาตั้งแต่ต้น ซึ่งในเรื่องนี้จะทำให้ผู้สื่อข่าวไม่สามารถมองประเด็นเชื่อมโยงกับบริบทอื่นในสังคมที่เกิดขึ้นได้ เช่น นักข่าวสายกีฬาจะไม่สนใจเรื่องการเมือง นักข่าวสายบันเทิง ก็จะไม่สนใจเรื่องของเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนาตนเอง ซึ่งการจะเป็นผู้สื่อข่าวที่ดีได้นั้น นอกจากความเชี่ยวชาญในแผนกข่าวที่ตนเองรับผิดชอบซึ่งเป็นการรอบรู้ในแนวลึกแล้ว จะต้องมีความรู้ในแนวกว้างด้วย (Wide Range of Knowledge) ซึ่งเป็นหนึ่งในหลัก 10 ประการของคุณสมบัติผู้สื่อข่าวที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำงาน ตามที่ ศาสตราจารย์ เบลเชอร์ แห่งมหาวิทยาลัยวิสคอนซินได้กล่าวไว้ว่า ผู้สื่อข่าวจำเป็นต้องมีความรู้กว้างขวาง เนื่องจากต้องทำงานเกี่ยวข้องกับคนทุกเหล่า เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่มีเบื้องหลังความเป็นมาแตกต่างกัน ดังนั้นผู้สื่อข่าวที่มีความรอบรู้หลายด้าน จะสามารถเข้าใจเหตุการณ์หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี ผู้สื่อข่าวจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การติดตามข่าวสารจาก

สื่อต่าง ๆ ตลอดเวลา เพื่อให้สามารถมองแง่มุม เข้าใจประเด็นและเข้าใจปัญหาพื้นฐาน ตลอดจนความเชื่อมโยงที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมีความซับซ้อน มีความต่อเนื่องและเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หลาย ๆ เหตุการณ์ เมื่อมีฐานข้อมูลมากก็จะช่วยให้ผู้สื่อข่าวสามารถคิดวิเคราะห์ เหตุการณ์ได้ พร้อมทั้งคาดการณ์ สถานการณ์หรือแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

3.4 ทักษะต่อวิชาชีพผู้สื่อข่าวของผู้สื่อข่าวสตรี จากผลการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่เห็นว่าผู้สื่อข่าวไทยมีความรับผิดชอบ ผู้สื่อข่าวไทยมีคุณภาพ และเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจและผลประโยชน์ โดยเห็นด้วยว่าอาชีพผู้สื่อข่าว มีโอกาสใกล้ชิดบุคคลสำคัญ มีโอกาสเรียนรู้อยู่เสมอ และมีโอกาสได้พบปะบุคคลหลายระดับ ส่วนที่เห็นด้วยน้อยที่สุดคือ อาชีพผู้สื่อข่าวมีค่าตอบแทนสูง ทำให้เห็นว่าผู้สื่อข่าวสตรี ที่ทำงานในสื่อประเภทหนังสือพิมพ์ ยังมีความพอใจในส่วนของรายได้ ผลตอบแทนน้อย สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจในการทำงานของนักข่าวสตรีในองค์กรหนังสือพิมพ์รายวัน ของนัญญา พันธุ์เจริญ ที่ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่คาดหวังว่าจะได้เรียนรู้สิ่งแปลกใหม่มากที่สุด รองลงมาคือการได้รับอิสระทางความคิด และพบว่าผู้สื่อข่าวสตรีมีความพึงพอใจเรื่องค่าตอบแทนน้อยที่สุด

3.5 สิ่งที่ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงในวงการผู้สื่อข่าว สำหรับผลการวิเคราะห์สิ่งที่ต้องการเห็นการเปลี่ยนแปลงในวงการผู้สื่อข่าว คือต้องการให้ มีจรรยาบรรณในการเสนอข่าว เชื่อสัจย์ต่อวิชาชีพ นำเสนอข่าวที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา พัฒนาความรู้อยู่เสมอ มีรายได้และสวัสดิการเพิ่มขึ้น มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี มีการแต่งกายสุภาพ มีอิสระในการเสนอข่าวและเสนอข่าวตามความเป็นจริง โดยผู้สื่อข่าวสตรีส่วนใหญ่มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ และพัฒนาทักษะในการทำงาน เพื่อก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นต่อไป ร้อยละ 50 แสดงว่ามีผู้สื่อข่าวสตรีที่ต้องการอาชีพนี้ต่อไป เพื่อให้ประสบความสำเร็จ โดยจากการศึกษาความต้องการความรู้เพิ่มเติมเพื่อช่วยในการทำงานยัง พบว่า ต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเขียนข่าวให้มีความถูกต้องตามหลักภาษาไทย ใช้ภาษาได้อย่างสละสลวย มีความรอบรู้ในวิทยาการต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การตลาด ประวัติศาสตร์ และมีทักษะในการแปลข่าวได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งความรู้รอบตัวในสาขางานข่าวอื่น ๆ

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

4.1.1 จากผลการวิจัยพบว่าผู้สื่อข่าวสตรีส่วนใหญ่ มองว่าสตรีมีความสามารถเท่าเทียมกับผู้สื่อข่าวชาย ดังนั้นหน่วยงานหนังสือพิมพ์ควรเปิดโอกาสในการพิจารณาตำแหน่งที่สูงขึ้นตามความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ไม่มองว่าการเป็นผู้หญิงเป็นข้อจำกัด

4.1.2 องค์กรหนังสือพิมพ์ควรมีนโยบายในการหมุนเวียนผู้สื่อข่าวเพื่อเรียนรู้และฝึกฝนหาประสบการณ์ที่กว้างมากขึ้น จะทำให้มีองค์ความรู้ในการเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอข่าวได้อย่างถูกต้องรอบด้าน

4.1.3 ผู้สื่อข่าวสตรีต้องการความรู้เพิ่มเติมในหลายด้าน เช่น เกี่ยวกับการเขียนข่าวให้มีความถูกต้องตามหลักภาษาไทย ใช้ภาษาได้อย่างสละสลวย มีความรอบรู้ในวิทยาการต่าง ๆ ได้แก่ เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การตลาด ประวัติศาสตร์ และมีทักษะในการแปลข่าวได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวมทั้งความรู้รอบตัวในสาขางานข่าวอื่น ๆ ซึ่งนอกจากการขวนขวายใฝ่หาด้วยตนเองแล้ว ผู้บริหารองค์กรหนังสือพิมพ์ฯ ควรจัดการฝึกอบรม ให้ผู้สื่อข่าวมีความรู้มากยิ่งขึ้น ในการพัฒนางานของตนเอง

4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

4.2.1 ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการกำหนดกรอบการศึกษาเฉพาะในส่วนของผู้สื่อข่าวสตรีในสาขาหนังสือพิมพ์เท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป หากกำหนดการศึกษาในสื่อมวลชนสาขาอื่น ๆ จะทำให้ทราบความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้สื่อข่าวสตรีในหลากหลายสาขาอาชีพมากขึ้น เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาทักษะในการทำงานได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

4.2.2 ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีการศึกษาในเรื่องผลงานของผู้สื่อข่าวสตรี เช่น งานเขียนที่มีการตีพิมพ์รวมเล่ม หรืองานข่าวที่ได้รับรางวัล ซึ่งไม่จำกัดอยู่เฉพาะในสาขาหนังสือพิมพ์เท่านั้น จะทำให้ได้มุมมองในการทำงานที่สร้างสรรค์และหลากหลายเพิ่มมากขึ้น